

BLUMENTÁL

Ročník XXI

Číslo 12

December 2010

CESTA K SVETLU - CESTA SVETLA

Súčasnou tzv. vysvetľujúcich obradov pri vysluhovaní sviatosti krstu je aj zapálenie krstnej sviece dieťaťa od veľkonočnej sviece a jej odovzdanie osobám, ktoré dieťaťko priniesli na krst. Kňaz alebo diakon vysluhujúci krst oslovuje prítomných takto: *Milí rodičia a krstní rodičia, vám sa zveruje toto svetlo. Dbajte o to, aby vaše dieťa kráčalo vždy v Kristovom svetle ako dieťa a aby vytrvalo vo viere až do konca. Tak bude môcť ísť so všetkými svätými v ústrety Pánovi, keď príde v nebeskej sláve.* Samozrejme, že táto myšlienka i vlastný krst sú spojené predovšetkým s paschálnym mystériom našej viery. Veď je to práve na Veľkonočnú vigíliu, keď po požehnaní ohňa a zapálení paškálu sa v našich chrámoch ponorených do šera, takmer tmy, rozliehajú slová: *Kristus, Svetlo sveta!* Spomínať v tomto čase obrad podania zažatej sviece nijako nenaruša adventné obdobie, ktoré prežívame. Ba naopak, ešte viac poukazuje na zmysel našich osobne prežívaných adventných očakávaní.

Svetlo je úžasný duchovný symbol. Keď každoročne začíname posvätné obdobie Adventu, výzdobu našich chrámov dopĺňa adventný veniec so štyrmi sviecami. Pri požehnaní adventného venca a adventných sviec počujeme tieto slová: *Bože, ty si poslal svojho Syna ako svetlo. Požehnaj tieto sviece, nech nám v dňoch Adventu pripomínajú Ježiša Krista, ktorý chce osvietiť každého človeka...*

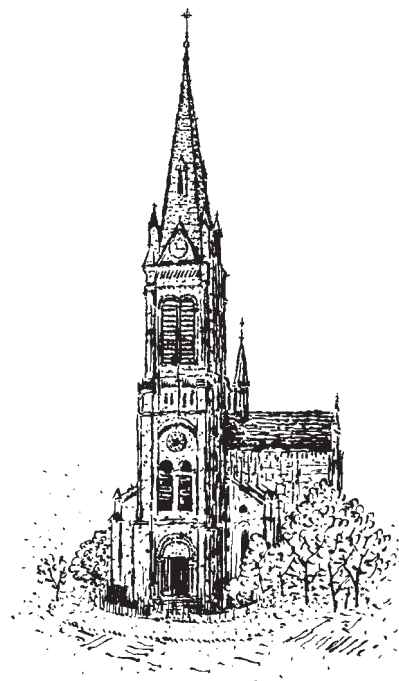
Po tom, ako sa ľudstvo dopustilo prvotného hriechu, jedným z dôsledkov nášho počínania bola a je skutočnosť, že naša myseľ i srdce sa zatemnili. Avšak ľudstvo aj napriek temnote, ktorú na seba pritiahlo, v prísľube v knihe Genezis známom ako protoevanjelium (*Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšľape hlavu a ty mu zraníš päťu* - Gn 3, 15) hneď na začiatku svojho smutného stavu dostalo nádej, ktorá ako jemný lúč čoraz jasnejšie svietila predovšetkým cez patriarchov a prorokov Starého zákona. V liturgických čítaniach Adventu, keď budeme počuť chválospev kňaza Zachariáša, otca Pánovho predchodcu Jána Krstiteľa, toto radostné zvolanie bude znamením finálnej etapy historického adventného očakávania: *Tak nás Vyhádzajúci z výsosti navštívi a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tóni smrti, a naše kroky upriami na cestu pokoja* (Lk 1, 28 - 29).

Raz som dostal pekný vianočný pozdrav, ak sa nemýlim, bola to reprodukcia obrazu českého maliara Josefa Ladu. Zachytával scénu, typickú v minulosti pre skoré adventné ráno - roráty. Všade na uliciach ešte tma, na kopci sa týčil kostolík vnútri rozsvietený. K nemu kráčala bábica so svojim vnúčikom po zasneženej ceste, obaja zababušení do teplých šiat, v rukách držali lampáš, ktorým si svietili na cestu. Možno táto scéna v niektorých z vás vzbudí nostalgické spomienky na minulosť. Aj keď vonku poriadne tuhlo, pod nohami vízgal sneh a oko si muselo zvyknúť na tmu, aj napriek zime a tme človek cestou na rorátnu svätú omšu cítil akési teplo a svetlo vo svojom vnútri, hoci vkročil do nevykúreného kostola. Priznám sa, že aj vo mne obraz na spomínanej pohľadnici, spojený so spomienkami na vlastné detstvo, evokoval takéto pocity.

Ako kňaz si s úsmevom všimam, ako pri požehnaní adventného venca a postupnom zapalovaní adventných sviec vidieť akoby radostný odlesk plamienkov týchto sviec predovšetkým v očiach detí. Kto sa vcíti do detskej duše, vie pochopiť dôvody ich čoraz väčšej radosti - Vianoce sú blízko... Ale my dospeli, keďže sa snažíme byť zreli nielen vekom, ale aj svojim zmyslaním, obdobie radostného očakávania Kristovho narodenia spájame predovšetkým so svetlom, ktoré Mesiáš, dávno sľúbený a očakávaný, prináša celému ľudstvu. Vždy s akýmsi vnútorným pohnutím vnímam slová veľkého proroka Izaiáša, ktoré po skončení adventu zaznievajú pri slávení polnočnej svätej omše: *Lud, čo kráča vo tmách, uzrie veľké svetlo, nad tými, čo bývajú v krajine temnôt, zažiarí svetlo.* Plameň viery, ktorého symbolom je krstná svieca, nám pripomína nielen smutný stav, v ktorom sa ocitlo ľudstvo po Adamovom hriechu a smútok, ktorý do nášho vnútra vnášajú naše osobné hriechy, ale predovšetkým radosť z Krista, ktorý nádejou, ktorú nám prináša, rozháňa pochmurnosť v našej duši. Pri pohľade na adventný veniec, ako na ňom postupne pribúdajú zažaté sviece, pamätajme aj na našu krstnú sviecu, či ešte správnejšie, na náš celoživotný krstný program. Obrad požehnaní nám to jasne pripomína: *A keď budeme každú nedelňu zapalovať nové svetlo, daj, aby sme tak rástli aj v láske ku Kristovi.* Človek podvedome nemá rád tmu, cíti sa ňou ohrozený. Svetlo pre neho predstavuje bezpečie. Mnohé krásne adventné piesne nech nám približujú nielen okolnosti historického adventu, ale predovšetkým naše osobné očakávanie oslobodenia od hriechu a naplnenia svetlom Božej milosti, čo nám garantuje sľúbený a očakávaný Mesiáš. *Ó, pridže, Svetlo kresťanské a prelom zväzky satanské, ktoré Adam neposlušný uvalil na ten svet hriešny. Plesaj zem, svojho Boha chváľ, že tak veľmi miloval* (JKS č. 20).

Milí Blumentálci, všetkým vám prajem požehnané prežívanie posvätného Adventu a radostné očakávanie príchodu Mesiáša do našich pokánim očistených srdiec!

Mgr. Branislav Čaniga, blumentálsky farár

*Hľa, z púšte hlas už zaznieva,
čo všetku tmu z nás vyhostí;
vyžeňme zvnútra plané sny,
žiarí nám Kristus z výsosti.*

*Preber sa, duša ťarbavá,
veď hriech ťa tlačí do zeme;
už nová hviezda skeje sa
a všetko zlo z nás vyženie.*

*Baránka nám Boh posielala
za naše viny splatiť daň;
s lútosťou v slzách volajme:
Zmiluj sa, Pane, odpusť nám.*

*A keď raz príde súdiť svet,
nech netresce nás podľa vín;
nech je nám Kristus v chvíli tej
pastierom dobrým, láskavým.*

*Sláva buď Bohu Otcovi,
víťazstvo jeho Synovi,
nech večná sláva zaznieva
aj Duchu Tešiteľovi. Amen.*

Hymnus na Adventné obdobie

SOM NEPOŠKVRNENÉ POČATIE

Ježišov pôvod je zahalený tajomstvom viery. Jeruzalemcia nanietajú proti jeho mesiášstvu slovami: „O tomto vieme, odkiaľ je, ale keď príde Mesiáš, nik nebude vedieť, odkiaľ je. A na inom mieste hovoria: Ved' aj jeho matku a otca i bratov poznáme. Sám Ježiš odhaľuje svoj skutočný pôvod: *Neprišiel som sám od seba, ale pravdivý je ten, ktorý ma poslal a vy ho nepoznáte. Jánovo evanjelium neustále zdôrazňuje, že skutočným Ježišovým pôvodcom je Otec, že od neho pochádza úplne a inak ako ktorýkoľvek Boží posol predtým. Ježišov otec je teda Otec. A čo jeho matka?*

Narodenie z Panny, o ktorom hovoria evanjeliá, je trňom v oku osvietencom každého druhu a nielen tým z minulosti. Veľkú pokoru a jasné teologické myslenie však vyžaduje aj skutočnosť tajomstva nepoškvrneného počatia Panny Márie. O čo tu ide? Jednoducho povedané: Celé generácie hebrejských žien očakávali prislúbeného Spasiteľa. Mnohé z nich mali túžbu privesť na svet Mesiáša, stať sa jeho matkou. A práve Máriu z Nazareta si Boh už od jej počatia rodičmi – sv. Annou a Joachimom pripravil na túto veľkú úlohu. Mala sa stať Božou Matkou. A že sa tak skutočne stalo, je pravda našej viery.

Som Nepoškvrnené Počatie. Týmto slovom sa predstavila Božia Matka malej Bernadete Soubirousevej. Je to nielen potvrdenie dogmy, ktorú pápež Pius IX. vyhlásil 8. decembra 1854, ale aj zvláštne poslanstvo z neba našim časom, týmto dňom, ktoré prežíva naša spoločnosť.

Všemožní Boh v predvídaní zasluch Spasiteľa ľudstva Ježiša Krista uchránil Pannu Máriu od prvého momentu jej počatia od akejkoľvek škvrny dedičného hriechu.

Dogma našej viery, ktorá predstavila Pannu Máriu, hovorí jednu dôležitú pravdu: Od prvého momentu počatia ju Boh ochránil od poškrvny dedičného hriechu, lebo od momentu počatia ju považoval za ľudskú bytosť. Teda podľa Boha každý človek sa stáva ľudskou bytosťou v momente počatia. Toto je nesmierne vážne poslanstvo Boha, ktoré nám a našim časom sprostred-

kúva Nebeská Matka. Ak sa teda hlásime k ctiteľom Božej Matky, sme povinní nielen prijať, ale aj všade dosvedčovať túto pravdu.

Bez toho by naša úcta k Panne Márii bola neúplná – chýbalo by jej niečo podstatné.

Mária je nepoškvrnená počatá, je plná milosti a dcéra Božieho milovania, ktoré v nej vždy nachádzalo zaľúbenie a chránilo ju pred vinou, do ktorej by bola musela upadnúť pre slabosť prirodzenosti. Všetky ostatné stvorenia vinou dedičného hriechu nevyhnutne zakusujú boj medzi telom a duchom i potom, keď sa znovu zrodia k nadprirodzenému životu Božej milosti skrze svätý krst. Túto Božiu milosť opätovne strácajú, len čo spáchajú ťažký hriech, ba i keď sústavne zotrávajú v nedokonalostiach a vo všedných hriechoch.

Mária je celkom vyrovnaná, žiarivá a spokojná vo vnútri i navonok. Ona je ako ustavičné nebo, len čo spáchajú ťažký hriech, už na zemi viedla život podobajúci sa úplne životu svätých v nebi. Jej život bol jedinou večnou oslavou Boha.

Boží plán pre každého z nás je práve taký fantastický, ako ten pre Pannu Máriu. Nemáme síce milosť nepoškvrneného počatia, no to neznamená, že by sme mali zahatanú cestu k nebeskej sláve, ktorú Mária už teraz prežíva. Boh aj nás povoláva k nádhernému a svätému životu – tu a teraz – k životu plnému milosti a radosti. No aj nám je potrebné povedať: *FIAT*, tak ako to povedala Panna Mária!

Zdenko Tkáčik, kaplán

VEĽKÉ VECI

Ľudi zvykneme deliť na „veľkých“ a „malých“. Veľkí sú pre nás tí, ktorí sa objavujú na titulných stranách. Sú to podľa väčšiny ľudí tí, ktorí hýbu svetom, a malí – to je každý človek, s ktorým sa v chode sveta veľmi nepočíta. Máriu by v čase jej života asi nikto k veľkým ľuďom nepočítal. Na stredovekých obrazoch vyzerá Panna Mária pred anjelom ako malá školačka. Je krehká a zraniteľná. Evanjeliová Mária je však rozhodná a odhodlaná. Je schopná a ochotná vykročiť do abrahámovsky neznámej krajiny.

Iste mala svoje plány, ako prežiť svoj život. Tie plány bola však schopná kvôli Božej veci opustiť. „Dovoľuje veciam, aby sa diali,“ definuje Máriu Richard Rohr. Ona však už vtedy ďakovala za to, že ju budú blahoslaviť všetky pokolenia. V čom spočíva jej veľkosť? V tom, že bola matkou Božieho Syna? V tom, že s ním pevne stála na smrteľnej ceste? Zaiste. Všetko však začalo vo chvíli, keď sa rozhodla kladne odpovedať na ponuku nadprirodzenej bytosti – bez podmienok, bez pravidiel a bez vedomostí o výsledku. Napriek neľahkostiam života, ktoré ju potom stretli. V časoch, keď chceme mať svoje peniaze, dom, auto, rodinné vzťahy pod kontrolou, nás každé vybočenie z normálu dokáže vyšachovať. Preto je Mária so svojou schopnosťou skúsiť a prijať nové veci výzvou. Nevedela, do čoho ide, a počas celého jej života to vyzeralo, že si vybrala nesprávny smer cesty. Hovoríme matke pod krížom, na ktorom visí jej syn, niečo o podarenom živote.

A predsa sa nezdá, že by Mária niekedy ľutovala svoje áno. Napokon je uprostred rodiacej sa cirkvi a modlí sa s ňou. Ak sa pozrieme na celý jej život, vidíme v ňom Boží rukopis.

Od prvých riadkov evanjelia čítame, ako tento Boží rukopis čítala ona vo svojom živote. Už v prvých riadkoch sa odhaľuje vnútorný bohatý svet mladej Božej matky, ktorý je vyjadrený v speve Magnifikat – *Veľbí moja duša Pána* (Lk 1, 46 – 55). V adventnom čase viac ako inokedy máme pred očami slová tohto chválospevu. Preto v nasledujúcich riadkoch pomocou exegézy, čiže výkladu biblického textu sa pokúsime pochopiť a podať poslanstvo týchto slov v takom zmysle, v akom ho mal svätopisec v úmysle napísať.

Magnifikat

Magnifikat je jedným zo štyroch hymnov, ktoré sa nachádzajú v Lukášovom rozprávaní o Ježišovom detstve. Výstižne opi-

sujú vnútorný stav osôb, ktoré sú vykreslené v určitej kľúčovej situácii života. Opisovanie konkrétnych osôb je Lukášova typická črta. Pritom mu v prvom rade ide o to, aby osoby s ich osobnými zážitkami a postojmi poukazovali na Božiu činnosť a prítomnosť v živote konkrétneho človeka.

Máriin chválospev (Lk 1, 46 – 55) sa stal odpoveďou na chválospev Alžbety (Lk 1, 42 – 45). Alžbeta chválila v krátkom chválospeve Máriu ako matku, ale Mária v dlhšom chválospeve toto všetko premenila na chválu Boha, ktorý zohráva hlavnú úlohu v dráme spásy.

Magnifikat ako chválospev

Lukášove chválospevy sú veľmi podobné starozákonným chválospevom (Ž 33; 47; 48; 113; 117; 135; 136). Udalosť viery opisuje slovníkom Starého zákona. Okrem príbuznosti na rovine slov používa Lukáš aj iné prostriedky na vyjadrenie súvislosti medzi jeho chválospevmi a Starým zákonom. Pri opise udalosti, ktoré chválospevu predchádzajú, spomína nenápadné drobnosti, ktoré vyjadrujú vnútorné súvislosti (porov. Gn 25, 22 a Lk 1, 41). Iným prostriedkom na vyjadrenie súvislosti zo Starého zákona je žánr – chválospev na spôsob oslavných žalmov alebo iných chválospe-

vo v Starom zákone (porov. 1 Sam 2, 1 - 10). Ďalším spoločným bodom Lukášových chválospevov sú výrazy, ktoré ospevujú skúsenosť Boha, ktorý pomáha: *požehnaný, zaraďovať sa, zveľebovať, vyvyšovať, blažený, veľká radosť, sláva...* Aj osoby, ktorým sú chválospevy vložené do úst, majú spoločné črty so skupinou, ktorá má v Starom zákone zvláštne postavenie. Je to skupina chudobných - tzv. *Anavim*, ktorá sa obyčajne bližšie predstavuje ako *chudobní, siroty a vdovy*.

Chválospevy ako spôsob vyjadrenia teológie židovsko-kresťanských Anavim

Pomenovanie *Anavim* spočítku označovalo fyzickú chudobu. Neskôr sa to začalo vzťahovať na tých, ktorí nemôžu viac dôverovať vlastným silám, ale skladajú svoju dôveru v Boha: chudobní, chorí, odvrhnutí, vdovy a siroty. Protikladom *Anavim* neboli bohatí, ale predovšetkým tí, ktorí opovrhovali Božou pomocou - arogantní a pyšní. Vo všetkých štyroch chválospevoch Lukášovho rozprávania o Ježišom detstve jasne vystupuje táto skupina ľudí. Mária bola „slúžkou“ Pána. Ona počúvala jeho slovo a aj uverila v jeho naplnenie.

V Lukášových chválospevoch sa odráža situácia prvých kresťanov. Existencia týchto židovsko-kresťanských *Anavim* nie je iba nejaká hypotéza (porov. Sk 2, 42 - 47 a 4, 32 - 37). Opisuje sa tu chudoba, ktorá je zhodná s konceptom „chrámovej chudoby“ (zúčastňovali sa na modlitbách v chráme), fyzickej chudoby (predávali, čo mali ...) a nakoniec chudoby v zmysle uvedomenia si vlastnej obmedzenosti a potreby Boha (chválili Boha). To posledné je zhodné s hlavnou myšlienkou rozprávania o Ježišom detstve - chvála Boha.

Magnifikat ako literárna skladba

Tento hymnus je umeleckou skladbou, v ktorej sa majstrovským spôsobom narába s rôznymi technikami starovekej orientálnej poézie. Lukáš tu používa aj techniku citovania, ktorá je vysoko vyvinutá a pre bibliu zvlášť charakteristická. Autor používa texty, výroky alebo slovné obrazy zo starších textov, ktoré sú tak autorovi, ako aj čitateľovi dobre známe. Pritom úlohou používaných textov je vyvolávať v čitateľovi spomienku na poslanstvo pôvodných textov, ktoré majú v novom diele novú funkciu. Citovanie môže mať rôzne podoby a aj preto vyžaduje od poslucháča pozornosť, či viacnásobné prečítanie textu. V pozadí chválospevu stoja najdôležitejšie udalosti dejín Izraela, udalosti dejín spásy.

Exegéza

Verš 46: **Mária hovorila: Velebí moja duša Pána** - Mária chváli Boha za všetko, čo Boh robí pre ženy a pre ľudí prostredníctvom svojho dieťaťa. *Moja duša* je hebrejský výraz, ktorý vyjadruje osobné zámeno *ja* (Gn 27, 4.25 ...). Na Boha sa tu obracia ako na Spasiteľa, Záchrancu. Je to typický obraz Boha Starého Zákona, ktorý sa svojím konaním približuje k tým, ktorí ho potrebujú. Boh je v Lukášovi prvý raz oslovený ako Spasiteľ.

Verš 47: **a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi.** - V Máriinom Magnifikate je nápadné, ako ani raz nespomína, že má byť Matkou Božieho Syna. Je samozrejme, že jej radosť pramení práve z toho, ale ona sama vysvetľuje, že jej radosť spôsobuje to, že sa Boh zachoval ako Spasiteľ a ona sama sa pokladá za niekoho, kto podobne ako celé ľudstvo, potrebuje Božiu spásu.

Verš 48: **lebo zhladal na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia.** - Tento verš, ako môžeme vidieť, je Lukášova vsuvka do tradičného chválospevu. Motív služobnice sme už mali anticipovaný Lk 1, 38: *Hľa, služobnica Pána*, čo bola posledná časť Máriinej odpovede archanjelovi Gabrielovi. *Služobnica* v 1, 38 vyjadruje ešte akúsi drsnosť, pričom v 1, 48 veľkoleposť a vznesenosť. Pokorná služobnica, žena Mária, bola včlenená do novej éry Božieho spasenia prostredníctvom svojho Syna. Tento verš je ozvenou modlitby z 1 Sam 1, 11: *Pane, ak zhladneš na biedu svojej služobnice.*

Verš 49: **lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno.** - **Blahoslaviť ma budú všetky pokolenia...**, nehovorí však „pretože mám byť Matkou Božieho Syna“, ale **lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný.** Máriu naplnia to, čo jej Boh urobil, nie to, kým sa stala. V Máriinom vyznaní o Bohu je dopredu vyjadrený evanjeliiový princíp: Nemožné veci pre človeka sú možnými pre Boha. Iným príkladom pre reinterpretáciu jazyka Magnifikatu je vyznanie: **sväté je jeho meno.** Je to typický starozákonný výraz (Ž 111, 9), ktorý súvisí so zmluvou o svätosti (Lv 11, 44 - 45). Židovsko-kresťanský *Anav* spoznáva v ukrižovanom a zmŕtvychvstalom Kristovi vtelenie Božej svätosti (Sk 3, 14; 4, 27.30). A opäť to bola Mária, ktorá to poznala ako prvá, pretože počala, keď ju *zatielil Duch Svätý* a dieťa, ktoré sa malo narodiť, malo byť *nazyvané Svätým* (1, 35). *Mocný Boh* je titul, ktorý sa pre Boha používa v Sof 3, 17 a v Ž 89, 9. V Starom aj v Novom zákone sa používa množstvo titulov na označenie Boha. Obyčajne sa vyberá ten, ktorý je najprimeranejší situácii, v ktorej človek prežíje skúsenosť s Bohom. V tomto prípade je Boh nazvaný *Mocný*, pretože daruje Záchrancu, ktorý má priniesť vykúpenie. Konanie Boha, ktorý je nazvaný *mocným*, poukazuje na správne chápanie daru moci. Ľudské chápanie moci je typické tým, že ho využíva človek najprv pre seba a na zabezpečenie svojho života. Boh svoju moc používa na to, aby robil veľké veci s tými, ktorí ho potrebujú. S týmto súvisí aj chápanie strachu, ktorý je tu spomínaný (v. 50). Nie je to „strach pred Bohom“, ale obava zneužiť jeho milosrdenstvo a pomoc (bázeň). Jednou z príčin, prečo Boh robí veľké veci, je svätosť jeho mena. *Posvätiť meno* je výraz, ktorý sa vzťahuje priamo na Boha. Posvätenie mena je spojené s *veľkými vecami*, ktorými Boh prejavuje svoju prítomnosť vo svete.

Verš 50: **a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja.** - Tento verš uzatvára prvú slohu a vovádza do druhej. Čo Boh urobil pre Máriu, je univerzálne pre všetkých, ktorí v neho veria. Nápadná je tu jej pokora, ktorá vyplýva z toho, ako Mária vidí túto udalosť. Mária na sebe

necíti nič zvláštne, pretože nehľadá na seba, ale na Božiu nemennosť.

Verš 51 - 53: **Ukázal silu svojho ramena, rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú. Mocnárův zosadil z trónův a povýšil ponížonych. Hladných nakrmil dobrotami a bohých prepustil naprázdno.** - Motívy chvály Boha sú už menej osobné a viac vlastné celej skupine „*Anavim*“. *Silné rameno* je často používaný biblický výraz (Ex 6, 6; Dt 4, 34; Iz 40, 10; 51, 5.9, ...). Ale ako sa má chápať, alebo ako sa dá predstaviť, že práve počaté, nemé dieťa v Máriinom lone *zosadilo* mocných z ich trónov? Asi najlepším vysvetlením je to, že Magnifikat vyjadruje pocity a zážitky židovsko-kresťanských „*Anavim*“. V tejto strofe sa nachádza až šesť slovík v tzv. už „dokonavom minulom čase“, ktorý opisuje už dokončenú činnosť v minulosti, v tomto prípade spásu darovanú prostredníctvom smrti a zmŕtvychvstania Ježiša. Toto bolo najvyšším prejavom Božej moci. V tej chvíli ponížil povýšených a silných, vládarův a vodcov, ktorí sa postavili proti jeho pomazanému, teda Mesiášovi (Sk 4, 24 - 27). Urobil to tak, že vzkrieseného Ježiša *vyvyšil* po svojej pravici (Sk 2, 33; 5, 31). Všetka táto chvála sa môže nachádzať v ústach Márie, pretože Lukáš vykladá Ježišovo počatie už vo svetle, v ktorom Cirkev chápa dejiny spásy po zmŕtvychvstani, presnejšie, ako tieto skutočnosti prežívali židovsko-kresťanskí „*Anavim*“ v Jeruzaleme, ako to máme opísané v Skutkoch apoštolův. Chudoba a hlad utláčaných je v Magnifikate v prvom rade duchovného rázu, ale nemožno zabúdať ani na fyzickú realitu prvých kresťanův. Jeruzalemskí kresťania - jadro Cirkvi - boli naozaj chudobní. Aj v Skutkoch máme niekoľko správ o tejto situácii: Sk 2, 44 - 45; 3, 34 - 35; 5, 1 - 2. Lukáš je špecialista v kritizovaní nesprávne používaného bohatstva (6, 24 - 26; 12, 19 - 20; 16, 25; 21, 1 - 4). Niektorí biblisti argumentujú, že *hladní* sú židovskí kresťania „*Anavim*“. Iní zastávajú názor, že *chudobní* fyzicky slabí, biední v Izraeli a nešťastní, pokorní, trpiaci a zavrhnutí. *Bohatí* sú fyzicky silní, tak ako pyšní, arogantní, tí, ktorí Boha nepotrebujú.

Verš 54 - 55: **Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo, ako sľúbil našim otcům, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.** - To, čo sa stalo Márii, stalo sa zároveň súčasťou jej národa. Ale nie preto, žeby bola nejaká zvláštna, ale pre Božiu vernosť k Abrahámovi a jeho potomstvu. Márii to pomohlo vidieť seba v správnej perspektíve ako súčasť Božích ciest s jej národom. Zmluva milosrdenstva Boha v osobe Ježiša Krista obsiahne všetky generácie, všetkých ľudí. Takto sa naplnia prísľub, ktorý bol daný prarodcom (Gn 17, 7; 18, 18; 22, 17) a Dávidovi (2 Sam 7, 11 - 16).

Toto bol Máriin advent. Osobný a jedinečný. My opäť už po niekoľkýkrát prechádzame adventom. Ako to ktosi povedal: „Prechádzame adventom, nevediac, čo očakávať, nevediac, v čo veriť. Prechádzame adventom namiesto toho, aby advent prechádzal nami.“ Nebojme sa kráčať ruka v ruke s našou Spolupútničkou, aby... aby advent prechádzal nami.

Pavol Póša, kaplán

ADVENT - MYŠLIENKA NA KONIEC

Začína sa obdobie adventu. Je to čas, ktorý má dvojaký charakter. Najskôr je to príprava na slávnosť Kristovho narodenia, na oslavu jeho prvého príchodu na svet, okrem toho sa naše myšlienky uberajú aj ku Kristovmu druhému príchodu na konci čias. Advent je teda obdobím radostného očakávania. V tomto duchu ho môžeme začať. Kiež by sme roztrhli všetky putá so zlými skutkami, ľutovali svoje hriechy a takto ho prežívali v radostnom očakávaní.

Ked' niekoho blízkeho odprevádzame na dlhší čas, vždy sa usilujeme vložiť mu do srdca nejakú životnú múdrosť. Môžeme si pripomenúť situáciu, keď odchádza syn alebo dcéra z domu na dlhší čas, rodičia mu obyčajne adresujú nejaké slovo, ktoré má svietiť ako jasná pravda vo všetkom, čo prežíva. Možno teraz aj my zaletíme v myšlienkach do chvíľ, keď sme odchádzali z domu od rodičov alebo od niekoho blízkeho. Možno nám povedali niečo pekné, odovzdali vzácné myšlienky, no možno ani nie. Ak áno, ten odkaz nám zrejme zasvietil zvlášť v ťažkých chvíľach ako jasné svetlo.

Aj svätá Cirkev sa k nám v adventnom období prihovára podobne ako naši blízki, keď vkladá do našich duší vzácnu výzvu: **Bdejte a modlite sa, aby vás Kristov príchod našiel pripravených.** Začína sa nový cirkevný rok, nové obdobie v živote veriaceho človeka, preto nás Cirkev ako svoje deti nabáda a vyzýva, aby po celý nastupujúci cirkevný rok znela v našich srdciach výzva, ktorú nám adresuje Ježiš. Máme bdieť a modliť sa, je to jeho výzva, závažná výzva.

Bdejte! Čo znamená v živote človeka bdieť? Bdenie je sčasti v protiklade s ľud-

skou prirodzenosťou. Človek rád odpočíva, no pritom má byť aj plný aktivity. Nie však takej zbytočnej, ľudskej, ale aktivity ducha, ktorá znamená istú pohotovosť, pripravenosť na Kristov príchod. Teda v advente máme viac ako inokedy bdieť, konať dobro, plniť si svoje povinnosti..., ako by to mal byť náš posledný advent. Lenže sme ľudia zabudliví, neraz popri radostnom očakávaní Vianoc pozabudneme na to najdôležitejšie, na druhý Kristov príchod. Preto Ježiš doplná: **modlite sa.** Človek si silou modlitby môže vyprosovať aj pripravenosť a myšlienky na posledné večí. Práve myšlienka na koniec môže byť pre nás stimulom, ktorý nás drží v ostražitosti.

Vskutku je veľmi potrebné myslieť na koniec, aby sme sa zachovali čisti od zlého. Tohto si boli vedomí dokonca už aj starí pohania. Keď grécky mysliteľ Diogenes, o ktorého múdrosti nikto nepochyboval, videl morálnu spúšť obyvateľov mesta, postavil sa na trh a tam, kde iní predávali zeleninu a iné veci, dal si pred seba nápis: Tu sa predáva múdrosť. Keďže ho nepokladali za blázna a vedeli, že toho veľa vie, ľudia sa zastavovali pri jeho stánku. A on každému povedal: „Najväčšou pravdou a najväč-

šou múdrosťou je, aby si myslel na koniec svojho života a budeš žiť dobre.“ Privádzal tým ľudí do rozpakov, ale práve myšlienka na koniec je pre človeka rozhodujúca, je istou smernicou, ktorá ho pohne.

Ak teda myšlienka na koniec je istou cestou k dobrému životu, tak zdá sa, pravým opakom je nemyslieť na koniec. Je to cesta do záhuby. Hovorí sa o jednom rímskom kazateľovi, ktorý na prvú adventnú nedeľu kázal tak dojímavu, že v kostole nezostalo ani jedno suché oko. Keď už takto dostal celé publikum do plačlivej nálady, skončil slovami: „Vy tu plačete, ale je ešte horšia vec ako posledný súd, o ktorom som teraz hovoril.“ Nastalo hrobové ticho a on pokračoval: „Ešte hroznejšou vecou ako posledný súd je, že keď prídete domov, na toto všetko zabudnete. Zabudnete na svoj koniec a budete žiť práve tak ako doteraz. A to je horšie ako posledný súd, pretože ten môže byť radostným stretnutím.“

Aj my sme už zrejme počuli toľko úvah, kázni, zamyslení, možno sme prečítali celú kopu článkov o advente, o bedlivosti, o obrátení a náš život?

Ide teda o to, aby sme správne pochopili tento čas, do ktorého sme uvádzaní slovami: **Bdejte a modlite sa!** Kiež by tento čas bol pre nás ďalším malým krokom na ceste k hlbšiemu poznaniu Boha, k hlbšiemu poznaniu samých seba a v tomto kontexte i k odstráneniu chýb, ktoré nám stoja v ceste.

Marián Bér

AKO SA ZÚČASTŇOVAŤ NA SLÁVENÍ EUCHARISTIE

V ôsmom tohtoročnom čísle sme uverejnili článok *Obeta najvznešenejšia*. Nasledujúcim príspevkom by sme chceli nadviazať na tému účasti na svätej omši a zamyslieť sa každý sám nad sebou, ako prežívame Kristovu obeť, ktorá sa koná denne na našich oltároch. Myšlienky sme vybrali z článku P. Mieczysława Piotrowského TChr *Ako sa zúčastňovať na Eucharistii* uverejnenom v časopise *Milujte sa* (č. 19). Je to vhodná téma na advent, do ktorého vstupujeme, pretože práve hlbšie prežívanie obety svätej omše by mohlo byť tou najlepšou prípravou na blížiacu sa Vianočné sviatky. Z článku vyberáme nasledujúce myšlienky:

Vzdialenejšia príprava

Rozumný vojak nepôjde do boja bez prípravy. Podobne ani my nevyhráme svoj boj so Zlým, ak sa naň nepripravíme a ak naša viera bude slabá a neistá. Mali by sme teda urobiť všetko pre upevnenie a prehĺbenie svojej viery. Tomu by sme mali prispôsobiť celý svoj život a rozdeliť si denný čas tak, aby v ňom bol dostatočný priestor na prácu a plnenie si svojich povinností, na odpočinok, ale aj na modlitbu, na konanie dobra, na vzdelávanie, predovšetkým na čítanie hodnotnej duchovnej literatúry, najmä Svätého písma a Katechizmu Katolíckej cirkvi. Autor citovaného článku P. Piotrowski doslova píše: „Sebadisciplina pri plnení svojich každodenných povinností je pre nás celoživotná úloha. Duchovný boj trvá, Ježiš nás vyzýva, aby sme konali rozhodne, aby sme si upratali dom svojho srdca, pretože nepriateľov stretáme vo svojej duši. Sú to egoizmus, lenivosť, pýcha, zá-

visť, nemiernosť v jedení a pití, žiadostivosť, zloba, lakomosť, neodpustenie... Najprv teda pomenujeme svoje hriechy, zlé túžby, závislosti a začneme ich s Kristovou pomocou odstraňovať.“ Najdôležitejšou úlohou pre každého z nás je žiť v posväcujúcej milosti. „Pravidelná spoveď..., trvalá duchovná formácia, prehĺbovanie viery a modlitbového života, vzdelávanie..., sebazdokonaľovanie..., to všetko patrí k nevyhnutnej príprave na dobré prežívanie svätej omše“, je to, mohli by sme povedať, každodenná permanentná príprava na jej dobré prežívanie.

Bezprostredná príprava

Na svätú omšu by sme mali prichádzať včas, aby sme sa mohli sústrediť a v tichu pripraviť na jej slávenie. „Milosti, ktoré môžeme získať počas svätej omše, majú nekonečnú Božiu moc. Jediné, čo ich obmedzuje, je naša schopnosť prijať ich...“

Vďaka Božej milosti môžeme urobiť to, čo by sme nikdy svojimi silami nedokázali: milovať s čistým srdcom, odpúšťať, obetovať sa, slúžiť iným, nepripútať sa k ničomu pozemskému, ale zo všetkých síl smerovať k nebu“ (mystička Catalin Rivas).

Znamenie kríža

Od chvíle, keď sme prijali krst, nosíme vo svojich srdciach znak, že patrime do Božej rodiny. Prví kresťania si túto skutočnosť pripomínali znakom kríža. Značili sa ním na čele. Aj my dnes robíme na sebe znak kríža – v mene Otca, Syna i Ducha Svätého. Vždy, keď sa prežehnáme, predovšetkým na začiatku svätej omše, vedome obnovujeme svoju „zmluvu“ s Bohom uzavretú pri krste, vyjadrujeme tým, že patrime do Božej rodiny a vyznávame vieru v Najsvätejšiu Trojicu a v spásu, ktorú nám Kristus získal na kríži. Znamenie kríža vyjadruje aj to, že prijímame všetky pravdy viery, ktoré vyznávame vo Vyznaní viery, ako ho v našom mene vyriekli naši krstní rodičia. Takto nanovo potvrdzujeme svoje rozhodnutie odrieknuť sa diabla, jeho pýchy a všetkých hriechov. Keď robíme na sebe znamenie kríža, obnovujeme svoj záväzok žiť podľa zásad kresťanskej viery a sľubujeme, že počas svätej omše sa zjed-

notíme s Kristom v jeho úplnej odovzdavanosti Otcovi... Svätý Atanáž hovorí, že znamenie kríža ničí všetku mágiu, zneškodňuje čary a zlé sily sa pred ním trasú.

Úkon kajúcnosti a Sláva Bohu na výsostiach

Na začiatku svätej omše si vzbudíme ľútosť nad hriechmi, ktoré sme spáchali. *Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame hriechy, on je verný a spravodlivý, odpustí nám a očistí nás od každej nepravosti* (1 Jn 1, 8 - 9). „Z hĺbky srdca pros Pána, aby ti odpustil hriechy, ktorými si ho urazil(a). Potom sa budeš môcť dôstojne zúčastniť na výsade, akou je svätá omša“ (Cataline Rivas).

V nedeľu a vo sviatok po úkone kajúcnosti spievame hymnus *Sláva Bohu na výsostiach*. Je to modlitba radosti a chvály za nesmiernu Božiu starostlivosť o každého z nás. Pri tomto speve chváľme Boha tak, ako to robia anjeli v nebi (porov. Zjv 15, 3 - 4) a ako to robili pri Ježišom narodení (porov. Lk 2, 14).

Bohoslužba slova

Teda viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo (Rim 10, 17). Božie slovo nás pripravuje na prijatie Ježiša v Eucharistii. *Origenes* a ďalší cirkevní otcovia vyzývali, aby sme Krista prítomného v Božom slove uctievali rovnako ako v Eucharistii (porov. *Dei Verbum* 21). Aby nám účasť na čítaní Božieho slova priniesla čo najväčší úžitok, pozorne počúvajte Božie Slovo. Liturgické čítania, žalm, rezponzórium, sú úryvky zo Svätého Písma, ktoré Cirkev vybrala pre účastníkov svätej omše na konkrétny deň. Majú sa dotknúť nášho srdca, prebudíť naše svedomie. Boh sa nám prihovára vo svojom slove, preto ho máme počúvať, prijímať a uvádzať do života.

Príprava obetných darov

Keď sa na oltár prinášajú obetné dary, obetujeme s nimi aj seba, všetko, čo sme a čo máme. Veríme, že Boh prijíma to, čo je dočasné a premieňa to na večné (porov. *Lumen gentium* 34). Buďme pri svätej omši aktívni a vo chvíli obetovania položme v duchu na oltár svojich blízkych, svoju rodinu, našich dobrodincov a všetkých, čo nás prosia o modlitbu, tých, čo našu modlitbu potrebujú, ale aj našich nepriateľov a náš anjel strážca prednesie naše dary a prosby pred Pánov oltár.

Eucharistická modlitba

Počas Eucharistickej modlitby, keď kňaz vyslovuje slová premenenia, stávame sa účastníkmi najdôležitejšej udalosti ľudských dejín: Kristovho umučenia, smrti a zmŕtvychvstania. Nachádzame sa na Kalvárii pri nohách Ukrižovaného Krista. Je to „zázrak nad zázrakmi“. Vo chvíli premenenia upierajme v duchu svoj zrak na Ježiša a kontemplujme ho Ukrižovaného. Mystička Cataline Rivas odporúča vo svojom vnútri si opakovať „fatimskú“ modlitbu: *Pane, verím v teba, dúfam v teba, klaniam sa ti a milujem ťa. Prosím ťa o odpustenie pre tých, čo neveria, neklaňajú sa ti a nemilujú ťa... Povedzme Pánovi, ako veľmi ho milujeme a klaňajme sa Kráľovi kráľov, veď on bol prebodnutý za naše hriechy, strýžnený pre naše nepravosti* (porov. Iz 52, 5).

Ježišovo utrpenie a smrť sú prejavom úplnej poslušnosti Syna voči Otcovi. Na túto Synovu bezhraničnú poslušnosť a odozvanosť Otec reagoval svojim darovaním sa - darom nového nesmrteľného života v zmŕtvychvstání (potov. Ján Pavol II.: *Redemptor hominis* 20). Keď Ježiš zomiera, dostáva od Otca dar vzkrieseného života...

Úplne nevinný a bezhriechy Ježiš prijal hriech a smrť zo života všetkých ľudí, aby v zmŕtvychvstání získal pre všetkých dar nesmrteľného života a odpustenie všetkých hriechov... Pre nás, ktorí sa zúčastňujeme na svätej omši, je to neopakovateľná šanca, aby sme sa vo chvíli premenenia pokorne spojili s Ježišovou obetou, lebo len tak bude naša obeta dokonalá a budeme môcť prijať dar Duchu Svätého, ktorý nám

dá účasť na definitívnom Kristovom víťazstve.

Obiad prijímania

Účasť na svätej omši je bránou do neba, *kde Boh zotrie každú slzu* (Zjv 21, 3 - 4). Nič na nebi ani na zemi nám nedá viac, než to, čo dostávame na svätej omši, kde prijímame život a lásku samého Boha. Nie je to metafora, predpoveď ani obraz, ale opravdivá skutočnosť, preto sa máme slávenia svätej omše zúčastňovať s otvorenými očami a ušami, s čistou myslou a srdcom a s veľkou vďačnosťou prijímať dar Eucharistie - zmŕtvychvstalého Krista v jeho oslávenej zbožstvenej ľudskej prirodzenosti.

S pokorou sa skloňme pred veľkosťou Boha, ktorý vstupuje do ľudského srdca a s vrúcny duchom ho privítajme, tešme sa z jeho prítomnosti a spojme sa s ním. Až potom mu úprimne povedzme o svojich potrebách a ťažkostiach, aby sa ten *najväčší čas*, ako ho nazvala sestra Faustína, nepremenil na vyratúvanie našich potrieb a bolestí. Ak prijímame Krista zo zvyku, rutina spôsobuje, že mu nemáme čo povedať, alebo len odriekavame modlitby bez úprimného vzťahu. Po prijatí Eucharistie potrebujeme aspoň päť minút na osobné prebývanie s Ježišom v tichu svojho srdca. V tejto najintímnejšej jednote odovzdajme Bohu seba ako jeho výlučné vlastníctvo.

S veľkou vierou prijímajme teda Krista v Eucharistii, dar Božieho života, jeho všemohúcnosť, ktorá je silnejšia než najväčšie sily sveta.

Záver

Po svätej omši žíme, pracujeme a oddychujeme v spojení s Ježišom, podobne ako to robila sestra Faustína. Aj my mu hovoríme: Ježišu, prichádzaš ku mne vo svätom prijímaní, Ty si si urobil príbytok spolu s Otcom a Duchom Svätým v malom nebi môjho srdca. Po celý deň sa usilujem byť s tebou, nenechávam ťa ani na chvíľu samého. Hoci som v spoločnosti ľudí, moje srdce je vždy spojené s tebou, s tebou idem všade, tvoja prítomnosť ma neustále sprevádza (porov. Denníček 486).

Že je to ťažké? Vráťme sa na začiatok tohto zamyslenia: dobrá vôľa, sebadisciplína, ale predovšetkým láska k Ježišovi nám to urobí ľahkým.

Z článku citovaného v úvode vybrala a pripravila X. D.

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

December je mesiac, keď cítim, že je viac ako potrebné prerušiť naše vzdelávanie v oblasti poznávania iných náboženstiev a trochu sa zastaviť pri tom našom, kresťansko-katolíckom. Prečo? Lebo práve obdobie začínajúceho nového liturgického roka so svojim adventným obdobím, ktoré nás špecificky volá zamyslieť sa nad vzťahom ja a večnosť, a moja práva na ňu, je časom, ktorý priam volá, aby sme už konečne spoznali seba samých, a to, čo hovoríme a vyznávame, k čomu sa hlásime a kým vlastne sme.

Možno by ste odpovedali, ale veď sme kresťania, sme členmi Katolíckej cirkvi. Prepáčte, možno na papier, ale v skutočnosti? Veľmi často podliehame panike z horoskopov, beháme za veštami či vešti-

cami, veríme numerológom, rôznym šarlatánom, šamanom a neviem komu ešte.

Teda kto naozaj sme?

Bojíme sa rôznych „refazí“ a bez roz-

mýšľania posielame mnohým iným to, čo dostaneme, len aby sme nebudaj neprerušili akúsi refaz, lebo by sa nám mohla „Panenka Mária“ či „Pánbožko“ pomstiť alebo nás strestať za to, že sme to pretrhli. A čo tam potom, že v Písme čítame, že Boh neposlal svojho Syna, aby svet zahubil, ale aby sa svet skrze neho zachránil! Čo tam po tom, že Ježiš sám hovorí o svojom poslaní, že prišiel hľadať, čo sa stratilo! A to je len jeden problém. Je aj iný, tak veľmi rozšírený: hoci jedným dychom vy-

hlasujeme, že nechceme ísť proti Cirkvi, že ju rešpektujeme ale predbeháme jej úsudky a vyhlasujeme za pravdivé všetko, čo sa nám páči. A to aj v otázkach viery a mravov, kde jediné právo vynášať súd má Magistérium Cirkvi, lebo jej v apoštoloch Pán toto právo zveril. **V otázke zjavení je Cirkev veľmi opatrná.** Preto by ani veriaci nemali riediť vieru svojimi úsudkami a vždy vyčakať na stanovisko Cirkvi.

Kardínal Jozef Ratzinger ešte ako prefekt Kongregácie pre náuku vydal napríklad vyhlásenie, že **Medžugorie je miestom milosti**, ale nateraz o ňom nemožno hovoriť ako o mieste zjavení. Toto jeho stanovisko nie je zmenené ani potom, ako sa stal pápežom (treba pripomenúť, že **bola ustanovená nová komisia na skúmanie udalostí v Medžugorí**, ale aj to, že až po ukončení jej skúmania sa Cirkev vyjadrí, čo môže to trvať niekoľko rokov či desaťročí). Aj v tomto prípade stále platí to, čo jasne povedal o takejto záležitosti Ján Pavol II., totiž, že všetko má svoj postup: „biskup, konferencia, Kongregácia a až potom pápež“. Z tejto jeho odpovede môžeme vidieť, že pápež nerobí unáhlené rozhodnutia týkajúce sa uznania zázrakov, ale zachováva obvyklý postup, ako o ňom hovorí *Kódex kánonického práva*. Tým aj nám ukázal cestu a príklad.

Nepredbehajme rozhodnutia Cirkvi

Naučme sa prijímať to, čo nám Cirkev ako matka a učiteľka podáva ako hodnoverné v oblasti zjavení a nikdy nepredbehajme úsudok Učiteľského úradu Cirkvi. Sú miesta, ktoré Cirkev hodnoverne uznala za miesta zjavení Božej Matky - niektoré veľmi rýchlo, lebo boli jasné dôkazy o pravosti, napr. Lurdy, Fatima, La Saleta, Baneaux. Napr. udalosti zjavenia Matky Božej v Baneaux (Belgicku) Mariete Beco sa vyznačovali veľkou stručnosťou a krátkym časovým intervalom: **Nedeľa 15. januára 1933:** Mária kýva dievčaťu a pozýva ho. **Streda 18. januára 1933:** Ponor ruky do vody. Tento prameň je vyhradený pre mňa. Dovidenia. **Štvrtok 19. januára 1933:** Som Pannou chudobných. Tento prameň je vyhradený pre všetky národy... pre chorých. Budem sa za teba modliť. Dovidenia. **Piatok 20. januára 1933:** Želala by som si malú kaplnku (kaplnka Zjavenia). **Sobota 11. februára 1933:** Prichádzam zmierniť utrpenie. Dovidenia. **Streda 15. februára 1933:** Dôverujte mi... Ja budem dôverovať vám. (Tu dievčaťu zverila tajomstvo.) Veľa sa modlite. Dovidenia. **Pondelok 20. februára 1933:** Moje milé dieťa. Veľa sa modlite. Dovidenia. **Štvrtok 2. marca 1933:** Som Matka Spasiteľa, Božia Matka. Veľa sa modlite. Zbohom. Napriek tomu, že poslanstvá boli veľmi krátke, Cirkev až po šestnástich rokoch 22. augusta 1949 uznala tieto zjavenia ako pravé. Aj z tohto vidieť, že Cirkev sa v takýchto otázkach správa naozaj veľmi zodpovedne. A to je aj výzva pre každého veriaceho.

Možno by sme sa mohli zamyslieť nad udalosťami, ktoré sa viažu k potvrdeným zjaveniam, a kým ich Cirkev skúma, prenechať jej to. Teológ Karol Rahner svojho času napísal, že kde slabne viera, tam sa

množia zázraky, či zjavenia. Bolo by vhodné sa nad tým zamyslieť.

Pohľad na dva dátumy

Je mesiac december a v ňom aj dva dátumy: 9. december patrí spomienke sv. Jána Didaka a 12. spomienke na Pannu Máriu Guadalupskú. Pozrime sa cez tieto dva dátumy na udalosti v ďalekom Mexiku.

Prof. Karol Bošmanský SVD o tom hovorí takto: „V Mexiku v Guadalupe je obraz Panny Márie vystavený v bazilike, ktorý podľa tradície nebol namaľovaný ľudskou rukou, ale vznikol zázračne v decembri 1531. Správa o vzniku obrazu bola zaznamenaná v indiánskej reči latinským písmom a bola uverejnená v roku 1649 v origináli a v španielskom preklade. V správe sa dozvedáme, že prvého mexického biskupa potom, ako krajinu obsadili Španieli, Fray Juana de Zumáraga, ktorý viedol katolícke misie medzi Aztékmi, navštívil mladý domorodec Juan Diego (Ján Didak). Povedal mu, že mal viackrát zjavenia Panny Márie. Odovzdal mu aj odkaz, že Panna Mária si želá, aby na pahorku Tepeyac postavili kaplnku. Biskup ho odmietol a žiadal dôkaz. Juan odišiel smutný, a keď sa mu na druhý deň na tom istom mieste opäť zjavila Panna Mária, vyžaloval sa, že mu biskup nechcel veriť a žiadal si nejaký znak na potvrdenie zjavenia. Panna Mária, ktorú videl v podobe krásnej, žiarivej, kráľovskej oblečenej devy, Indiánky, mu povedala, aby zajtra išiel na vršok Tepeyac, nazbieral z kvetov, ktoré tam nájde a zanesol ich biskupovi, aby mu veril.

Na druhý deň zašiel Diego na vršok, ako mu krásna Pani prikázala, a medzi skalami, kde takmer nič nerástlo, našiel krásne kvety, ktoré vôbec nepoznal, lebo v Mexiku nerástli. Juan natrhal veľkú kyticu a uložil si ju do svojej veľkej zástery, ktorú domorodci nosili a nazývali ju tilma. Diego zanesol ruže do biskupského sídla. Pred biskupom a jeho spolupracovníkmi rozostrel zásteru, z ktorej sa ruže rozsypali po zemi. V tom biskup so svojimi spolupracovníkmi zazreli na tilme obraz mladej peknej indiánskej devy, oblečenej, ako sa zvykli obliekať princezná. Deva bola oblečená do šiat červenej farby, na nich mala modrozelený plášť posiaty hviezdami. To presvedčilo biskupa a dal na určenom mieste postaviť kaplnku ku cti Božej Matky.

Obraz na tilme vystavili v kaplnke, ktorú po krátkom čase prestavali na väčší chrám. Prichádzali sem veľké púte domorodcov a uskutočnili veľké obrátenia na katolícku vieru.

Prvých sto rokov bol zázračný obraz vystavený bez ochrany proti škodlivým vplyvom počasia a iných okolností. Podivuhodné bolo, že sa obraz nerozpadol napriek tomu, že domáca látka utkaná z vlákien rastliny agave mala životnosť najviac dvadsať rokov. Až v roku 1647 obraz zasklila a opatřili skvostným rámom.

Zvláštnosti obrazu

Obraz je vysoký 142 cm a postava na ňom meria 122 cm. Vlasy na hlave má uprostred rozdelené, stojí na mesiaci a dopiera ju anjel s krídlami. Okolo postavy

žiaria lúče. V poslednom čase podrobili obraz dôkladnému vedeckému výskumu odborníkov. Výsledky podľa článku prof. Torcusto Luce de Tena, člena Kráľovskej španielskej akadémie vied, možno zhrnúť asi takto: „Podkladom obrazu je látka utkaná z vlákien agave. Látka vôbec nie je preparovaná. Udržanie látky a farieb na nej taký dlhý čas v dobrom stave je neuveriteľné. Nedajú sa zistiť nijaké ťahy štetcom. Použitá technika kladenia farieb je v dejinách maliarstva neznáma a nedá sa napodobniť. Nedá sa zistiť ani pôvod farieb. Na obraze niet farbív rastlinného, živočíšneho ani nerastného pôvodu. Farby obrazu sú stále živé. Je dokázané, že obraz akoby odpudzoval od seba prach a hmyz.

Hoci okolie baziliky, kde je obraz uložený, je primorská klíma plná soľných výparov, obraz nebol nikdy poškodený. Hviezdy na plášti Panny Márie napodobňujú hviezdne konstelácie, ako ich vidieť za jasných noci nad Mexikom. Názny očný špecialista de Tria Lauoignet silným oftalmoskopom preskúmal oko portréту Panny Márie a zistil, že sa v ňom javí obraz človeka. To bolo popudom preskúmať oko pomocou modernejšej techniky.

Laboratórnymi metódami skúmania očného pozadia Máriinho pravého oka sa ukázalo, že sa správa presne ako oko živého človeka. V roku 1921 položil akýsi terorista na oltár blízko obrazu bombu ukrytú v kvetinách. Výbuch zničil iný obraz a úplne aj oltár, rozbil všetky okná, ale posvätný obraz ostal neporušený.

V roku 1971 technici čistili strieborný rám, v ktorom je zázračný obraz vložený. Neopatrnosťou sa im prevrátila fľaška s kyselínou dusičnou, niekoľko kvapiek kvaplo na obraz, napriek tomu sa maľba nerozlepala. Ostali iba stopy, akoby od vody, ktoré po krátkom čase úplne zmizli.

Roku 1976, keď stará stavba baziliky začala chátrať a začala sa nakláňať, lebo je postavená v priestore bývalého jazera, pričom hrozil jej pád (päť rokov bola dokonca zatvorená), mexickí variáci postavili skvostnú modernú baziliku, a na prednej strane umiestnili zázračný obraz. Bazilika má podobu typického indiánskeho stanu a kapacitu asi 25 000 ľudí. Mexická svätynia sa nachádza skoro na periférii hlavného mesta Mexika. Je najviac navštevovanou svätynou pútnikmi na celom svete. Za jeden rok prejde cez ňu vyše dvadsaťpäť miliónov pútnikov. (V Lurdoch je to vyše päť miliónov pútnikov.) Pápež Ján Pavol II. Vyhlásil v roku 2002 Juana Diega za svätého a nazval Guadalupskú Pannu Máriu Hviezdou evanjelizácie. Ona priviedla ku kresťanskej viere milióny obyvateľov Mexika a Latinskej Ameriky. Ľud ostal verný Kristovi a Cirkvi a vrúcne oddaný Guadalupskej Panne Márii.“

Na záver azda iba toľko. Stojme s Cirkvou a konajme pre Cirkev, dodržiavajme jej pokyny a budme si istí, že kráčame cestou spásy. Cirkev nemá byť spoločenstvo senzáciechtivých, ale má byť a je spoločenstvom viery, založenej na pravdách zjavených Kristom. V takomto duchu prežívajme advent s Božou Matkou a spolu s ňou kráčajme v ústrety Pánovi. **Daniel Dian**

Kam kráčame?

Pred nedávnom sme si pripomenuli udalosti spred dvadsať jeden rokov, keď aj sme aj my, Blumentálcia na námestí SNP „bojovali“ za slobodu, mnohí práve za náboženskú slobodu. V tie dni po mitingoch sa doslova masa ľudí denne húfne hrnula do kostola, do nášho blumentálskeho kostola na sväté omše o šiestej večer. V eufórii tých dní prichádzali mnohí, ktorí nemali odvahu vkročiť do chrámu dlhé roky náboženskej neslobody. Blumentál býval preplnený „na prasknutie“. Vtedy azda nikto z nás nepredpokladal, čo sa bude diať po dvoch desaťročiach. Na rozdiel od dneška, v tom čase boli naklonené Cirkvi a kresťanstvu aj verejnosť a masmédiá.

Tieto spomienky na „časy minulé“ sa nevyhnutne vynárajú pri čítaní slov nášho čitateľa a občasného prispievateľa pána J. Krutu. V príspevku píše: V posledných rokoch nepriateľstvo voči Cirkvi nadobúda stále ostrejšie formy nielen vo svete, ale aj u nás. Médiá akoby priam vyhľadávali rozličné kauzy a kauzičky, prejavuje sa úsilie zdiskreditovať kňazov, dokonca sa objavujú útoky na Svätého Otca. Pred jeho zahraničnými cestami sa médiá usilujú vzbudiť dojem, že je pre väčšinu obyvateľov príslušnej krajiny jeho návšteva nežiaduca, čo sa v konečnom dôsledku neprejaví. Tak to bolo v Čechách i v Anglicku. Okrem niekoľkých protestujúcich, predovšetkým ľudí „s inou orientáciou“, ho ľudia prijímali s nadšením.

Nie je nijakým tajomstvom, že liberálnej časti spoločnosti prekáža napríklad úsilie Cirkvi o morálku, o ochranu života od narodenia až po prirodzenú smrť. V poslednom čase sa rozvírila hladina aj na obmedzenie práva na výhradu svedomia dokonca v Európskom parlamente, kde za tento návrh hlasoval aj jeden z našich liberálnych europoslancov. V praxi by tento návrh mohol znamenať, že všetky nemocnice by museli vykonávať interrupcie a v štátoch, kde je to možné (zatiaľ) aj eutanáziu. To by v praxi znamenalo likvidáciu katolíckych nemocníc. My starší sa na tento scenár ešte pamätáme. Vďaka Bohu, tento návrh v Európskom parlamente zatiaľ neprešiel – o jeden hlas!!! Mnohým „modernistom“ a liberálom prekáža aj pevný postoj Cirkvi vo veciach morálky, ochrany rodiny...

Táto situácia zneisťuje nielen veriacych, predovšetkým však hľadajúcich a vo viere neupevnených mladých ľudí. Mnohí ustupujú, vzdávajú sa Cirkvi. Je viac ako pravdepodobné, že aj tieto okolnosti a uvoľnená morálka ovplyvňujú postoje a správanie sa, žiaľ, neraz aj veriacych.

Na súčasnú situáciu na Slovensku poukázal aj otec kardinál Jozef Tomko v príhovore na tému **Bolesti našich čias** v Badíne 21. 11. tohto roku: Z jeho príhovoru vyberáme:

Sv. Augustín povedal, že Cirkev kráča „uprostred trápení sveta a potešení Duča“, „inter tribulationes mundi et consolationes Spiritus“. **Platí to aj o našich časoch** a o našom cirkevnom spoločenstve tak vo svete, ako aj na Slovensku. Tie možno chápať aj ako negatívne znamenia času, ako hrozivé mračná. Boh ich dopúšťa ako skúšky pre Cirkev i pre nás.

Veľkú starosť nám musí spôsobiť nápadne rýchly úpadok rodiny. Rodina nás chránila v histórii ako národ i ako cirkevne

spoločenstvo. Úradné štatistiky posledných rokov svedčia o mimoriadne prudkom náraste rozvodov u nás. Roku 1993 sa rozviedlo 26 % všetkých manželstiev, roku 2000 ich bolo už 35 %, roku 2005 až 44 %, minulý rok sme dokonca prekročili 50 %. Na celoslovenskom smutnom priemere sa banskobystrický kraj zúčastňuje dokonca 55 %, tesne ho nasledujú pomerne bohaté kraje nitriansky a trnavský, vysoká rozvodovosť je najmä v mestách nad dvadsaťtisíc obyvateľov, ani nehovoriac o Bratislave a Košiciach, a zasahuje aj chudobné oblasti ako je napríklad sninský okres. Kedysi na našich dedinách bol rozvod zriedkavý, dnes ním končí každé druhé manželstvo. Ako najčastejší dôvod pre rozvod sa uvádza a postačuje rozdiel pováh, názorov a záujmov, tiež manželská nevera a alkoholizmus. Na krízu rodiny poukazujú aj neregistrované voľné súžitia, ktoré sa stávajú módom.

Taký stav slovenskej spoločnosti je výsostne dramatický, je to ozajstný rozklad. Rozvod nie je len nejaký menší chvíľkový priestupok, ale je to trvalá rana, ktorá má dlhodobé účinky nielen pre dve osoby, ale aj pre ich deti a pre ďalších partnerov i celé spoločenstvo, pre národ i štát a samozrejme, pre cirkevné spoločenstvo. Pred rokmi som čítal francúzsku knihu o osudoch detí z rozvedených rodín (Jeanne Delais, Le dossier des enfants du divorce, Paris 1967); boli to otrasné svedectvá, z ktorých mi utkvelo v pamäti priznanie jedného chlapca, ktorého obaja rodičia si našli nových partnerov: „Doteraz som nenávidel dve osoby, oteraz nenávidím štyri“. Psychologická rovnováha tých detí, životné osudy rozvedených žien a mužov, rany na duši i na vyrovnanosť, ani nehovoriac o náboženských ťažkostiach a o doživotnom vnútornom stave – to ako pastieri poznáme. Aká generácia nám teda vyrastá, akí kresťania a občania?! Kam sa poberá náš národ i štát? To nie sú len možnosti a hrozby, to sú skutočnosti, ktoré sú už pred nami. Naša spoločnosť je už zmenená a ten stav sa stále horší. To nie je moralizovanie, to je tvrdá a nemilosrdná skutočnosť. Toľko zo slov otca kardinála.

Prečo o týchto veciach píšeme v našom farskom časopise? Predovšetkým práve pre list nášho čitateľa, ktorý v ňom vyjadril svoju obavu a iste aj obavu mnohých o našu budúcnosť. No nielen preto. Tým najzávažnejším dôvodom je snaha prebudiť k životu predovšetkým tých, čo podliehajú súčasným náladám. Vieme a uvedomujeme si, kam by sme sa dostali, keby vývoj u nás pokračoval v tých dimenziách, ako ich vyjadril otec kardinál Tomko. To nie je cesta kresťana, a my sa zatiaľ ešte stále hlásime ku Kristovi. **Pripravila X.D.**

Kniha zjavenia – 3. časť

V ďalšej časti Apokalypsy otec arcibiskup Stanislav Zvolenský rozoberal Jánove procké videnia, v ktorých Boh zveruje Baránkovi osud celého sveta.

Boha na jeho tróne oslavuje „nebeský dvor“, osudy celého vesmíru sa vkladajú do rúk vykupiteľského Baránka v tvare zapечатenej knihy. Ján sa neodvážil Boha opísať v ľudskej podobe, nazýva ho *Sedi-*

ci, ktorý žiari ako jaspis a karneol. Dúha okolo trónu vyzerá ako smaragd. Okolo Božieho trónu videl dvadsaťštyri trónov na ktorých sedelo dvadsaťštyri starcov odtých do bieleho rúcha a na hlavách mali zlaté vence. Starci plnia kňazskú a kráľovskú úlohu. Chvália Boha a klaňajú sa mu, obetujú mu modlitby veriacych, pomáhajú pri riadení sveta (tróny) a zúčastňujú sa na jeho kráľovskej moci (vence). Uprostred boli štyria *Živí*, plní očí spredu i zozadu. Tito štyria *Živí* sú štyria anjeli, ktorí sú na čele riadenia fyzického sveta. Štvorka je kozmické číslo – hlavné svetové strany, zemské živly, ale i ramená kríža. Klaňajú sa Bohu a oslavujú ho pre jeho stvoriteľské dielo. Ich podoby – lev, býk, človek, orol – predstavujú to, čo je najvznešenejšie a najčulejšie v tvorstve. Štyri bytosti nikdy nespia, dňom i nocou spievajú chválospev na Božiu slávu. Tri bytosti a človek predstavujú celé stvorenie. Kresťanská tradícia v tom vidí symbol štyroch evanjelistov – Marka, Matúša, Lukáša a Jána. Štyria *Živí* neustále vzdávajú slávu, keď a vďaka *Sediacemu* na tróne a vo dne i v noci bez prestania volajú: *Svätý, svätý, svätý, Pán Boh všemohúci. Ktorý bol, ktorý je a ktorý pride.*

Toto vzdávanie úcty podľa Izaiáša (Iz 6, 3) sa používalo už pri obradoch v synagógach a prevzala ho aj kresťanská liturgia. Až v nej našlo svoje naplnenie. Ježiš nám svojim zmŕtvychvstaním a nanebovstúpením otvoril dvere do neba a umožnil, aby sme sa pri oslave Boha tu na zemi spojili s anjelmí oslavujúcimi Boha v nebi. Tým sa neviditeľné stáva skutočnejším ako viditeľné.

Bohoslužba nie je len stretnutím sa ľudí v kostole, ale aj spájaním sa so svätými v nebi. Spolu so zástupmi anjelov a svätých spievame: *Svätý, svätý, svätý, Pán Boh všetkých svetov, plné sú nebesia i zem tvojej slávy.* Tento spev znie po celom svete od východu slnka až po jeho západ, ako nám to kňaz pred premenením pripomína v eucharistickej modlitbe. Východ a západ slnka vnímame podľa toho, kde na zemi sa nachádzame. V skutočnosti slnko svieti bez prestania tak, ako sa *Živí* klaňajú Bohu a oslavujú ho pre jeho stvoriteľské dielo, bez prestania. Liturgia zeme sa tak podieľa na večnom kulte neba. **Táňa Hrašková**

Farská knižnica informuje

Pápež Benedikt XVI. začal proces blahorečenia svojho predchodcu Jána Pavla II. pomerne veľmi skoro po jeho smrti. Poznali sa veľmi dlho a veľmi dobre na to, aby vedel rozoznať črty kandidáta na oltár. Keďže od jeho smrti uplynulo len pár rokov, mnohí z nás si ho ešte veľmi dobre pamätáme a tešíme sa na možnosť utiekať sa k nemu o pomoc a príhovor. Bol a ostane „naším pápežom“. Preto ma zaujala kniha autorov **Slawomíra Odera a Saveria Gaeta: Proč svatý?** s podtitulom **Zakulisí procesu blahorečení Jana Pavla II. (Karmelitánske nakladateľstvá Kostelní Vydří 2010, 174 s.).**

Slawomír Oder je postulatorem beatifikačného procesu Karola Wojtyły, preto jeho riadky sú autentické, komplexné, podložené faktami a reálnymi udalosťami. Text je pútavý, ale zároveň zbavený senzácii a bulvárnosti. Pred našim duchovným zrakom sa *(Dokončenie na s. 8)*

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h;
telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566;
kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

• **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45; 6,30; 16,30; **18,00 h**, v sobotu popoludní len o 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h alebo podľa oznamov; • **deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok:** ako v nedeľu; sv. omša o 18,00 h nie je. Počas školského roka:

sv. omša pre mládež utorok – 18,00 (spieva zbor Běčkari)
sv. omša pre birmovancov piatok – 18,00 (spieva mládežnícky zbor)
sv. omša pre deti nedeľa – 10,30 (spieva mládežnícky zbor)

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• vo **všedné dni** ráno pri sv. omši o 6,30 h, večer pri sv. omši o 16,30 h a pri sv. omši o 18,00 h • v **prvopiatkový týždeň** aj pri rannej sv. omši o 5,45 h (pondelok až piatok); vo štvrtok a piatok od 15,00 h • v **nedeľu dopoludnia** medzi sv. omšami (v prípade potreby aj počas sv. omše).

FATIMSKÁ SOBOTA

4. 12. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 18. 12. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

• v **stredu** po skončení sv. omše, ktorá začína o 6,30 h, s modlitbou sv. ruženca • vo **štvrtok** po skončení sv. omše, ktorá začína o 16,30 h; do 17,55 h.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 18,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa snúbenci stretnú dvakrát s kňazom, raz so psychológom a raz s lektormi prirodzeného plánovania rodičovstva. Stretnutia sú vždy v pondelok o 18,00 h na farskom úrade. Začína sa prvým pondelkom v mesiaci. Je vhodné zachovať poradie stretnutí. Treba sa hlásiť aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša. V týchto katechézach pokračujeme od mesiaca január.

• **priprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach vo všedné dni na fare. V pondelky, utorok a stredu o 18,00 h a v štvrtky a piatky o 17,00 h na fare. Zvlášť pre birmovancov je sv. omša v každý piatok o 18,00 h.

KNIŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h, v stredu od 9,00 do 11,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretá vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návčky a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA DECEMBER

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby nám osobná skúsenosť utrpenia pomohla lepšie pochopiť situáciu opustených, chorých alebo starých ľudí a pobádala nás k štedrej pomoci.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby národy zeme otvorili svoje dvere Kristovi a jeho evanjeliu pokoja, bratstva a spravodlivosti.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby narodenie Ježiša Krista v nás posilnilo vedomie, že sme Božími deťmi.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

30. 11. Prvá adventná nedeľa

6. 12. Sv. Mikuláša, biskupa

8. 12. Nepoškvrnené počatie Panny Márie

24. 12. Večer: Vigília Narodenia Pána

OZNAMUJEME

- **rorálne sv. omše** počas všedných dní adventného obdobia budú o 5,45 h;
- v **adventnom období rozšírieme vysluhovanie sviatosti pokánia**. Od 11. 12. sa v našom kostole bude spovedať ráno už od 5,30 h do 8,00 h i dlhšie, popoludní od 15,00 h do 19,00 h, podľa potreby i dlhšie;
- **predvianočnú spoveď chorých a nevládných** treba nahlásiť v sakristii kostola alebo v kancelárii FÚ počas úradných hodín. Spovedať ich budeme od 7. 12. (potrebné je nahlásiť presnú adresu, resp. telefónne číslo, deň a vhodný čas na návštevu);
- **liturgiu sv. omše s chorými** spojenú s vysluhovaním sviatosti pomazania chorých budeme sláviť 14. 12. o 15,00 h. Spovedať budeme od 14,00 h;
- **Svätý Otec vyzval CELÚ Cirkev modliť sa za počatý život – 27. novembra**. Prvýkrát v histórii pápež vyzýva, aby na prvú adventnú nedeľu sa konali vigilne obrady v kostoloch na celom svete. Majú byť obetované na úmysel ochrany počatého života. Všetci by sme sa mali zapojiť;
- **Ples bratislavských farností:**
Mili Blumentálci, spevácke zbory Běčkari z Blumentálskeho kostola a Chorus Salvatoris z jezuitskeho kostola Vás srdečne pozývajú na Ples bratislavských farností, ktorý sa uskutoční v sobotu **22. januára 2011 v Incheba Expo Aréne** pod záštitou Jeho Excellencie, Mons. Stanislava Zvolenského, arcibiskupa metropolitu. Prosíme a pozývame do spolupráce tých, ktorí by mohli a chceli podporiť tento ples sponzorsky (finančným príspevkom, cenou do tomboly, príp. inak). Partneri sa môžu prihlásiť e-mailom na e-mailovej adrese plesfarnosti@gmail.com alebo ohlásiť v kancelárii farského úradu. Predaj lístkov začne v decembri, podrobnejšie informácie budú čoskoro uverejnené v oznamoch, na plagátoch vo výveskách a na internetovej stránke www.plesbratislavskych-farnosti.sk. Tešia sa na Vás
Běčkari & Jezuiti

(Dokončenie zo s. 7)

postupne objavuje konkrétny život v celej jeho rozmanitosti, s reálnymi problémami, ale aj spôsobmi ich riešenia. Poznávame Jána Pavla akoby z vnútornej stránky, pozorujeme jeho mystický život, jeho strachy a obavy, jeho váhania a vyrovnávanie sa, jeho choroby, slabosti a bolesti. Reálny človek z mäsa a kostí, reálne ohrozený ako každý z nás, ale predsa v riešení každodenných ťažkostí maximálne verný Bohu, absolútne mu dôverujúci. Vie a verí, že ho povolal Boh a že nie je možné Abdikovať z tejto služby, aj keby svet radil iné. Z kríža nie je možné zostúpiť, či sa to modernému človeku páči alebo nie. Svedectvo mnohých z jeho okolia, s ktorými strávil veľa času, dodávajú publikácii zaujímavú atmosféru a čitateľnosť.

Viem, že mnohí poznáte životopis tohto pápeža veľmi podrobne a dôkladne, ale aj tak vás povzbudzujem, aby ste siahli aj po tomto zdroji poznania, ktorý vás poteší svojím obsahom a posilní v dôvere a vo vytrvalosti modliť sa za možnosť vyprosenia milosti na príhovor Jána Pavla II., ktorý je nám blízky, zbúraním všetkých zbytočných bariér obáv a strachu.
Monika Šandorová

Blumentál, vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bratislava Blumentál, Vazovova 8. **Zodpovedný redaktor:** Xénia Duchoňová. **Cenzor:** Branislav Čaniga. **Spolupracovníci:** Pavol Póša, Zdenko Tkáčik, Pavol Mikula, Daniel Dian, Marián Bér. S povolením Arcibiskupského úradu v Trnave do dňa 16. 12. 1997 č. 4264/97. Príspevky v rozsahu maximálne dve normostrany, návrhy a pripomienky k farskému časopisu môžete dať v zalepenej obálke do sakristie farského kostola alebo do farskej kancelárie pod zn. časopis Blumentál, resp. poslať na **mailovú adresu: blumdux@centrum.sk**. Redakcia si vyhradzuje právo úprav príspevkov. Sadzba: Forma, s. r. o. Tlač: VEDA, Bratislava. **Internet: www.blumental.sk**.